

VŠĮ JONAVOS LIGONINĖ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA 2015 - 2019 METAI

I. BENDROSIS NUOSTATOS

1. Programos paskirtis – šalinti prielaidas Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų neteisėtam, nepagrįstam panaudojimui bei korupcijai VŠĮ Jonavos ligoninė atsirasti ir plisti, kontroliuoti ir siekti, kad visos lėšos, skiriamos sveikatos apsaugai, būtų panaudojamos kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti.

2. Korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programa parengta vadovaujantis Lietuvos respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsniu, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 m. programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII – 1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 m. programos įgyvendinimo 2015–2019 m. tarpinstituciniu veiklos planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 648 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos įgyvendinimo 2015–2019 metų tarpinstitucinio veiklos planu patvirtinim“, Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015m. gruodžio 10 d. Nr. V-1433 „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 metų programos patvirtinimo“ .

3. Korupcija – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant šioje dalyje nurodytas veikas (Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymas, Žin., 2000, Nr. 41-1162).

4. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą (Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas, Žin., 2002, Nr. 57-2297).

5. Bendrieji tikslai:

5.1. Korupcijos prevencijos programos tikslas – kryptingos korupcijos prevencijos politikos vykdymas, skaidresnės, veiksmingesnės ir viešesnės VŠĮ Jonavos ligoninė darbuotojų veiklos užtikrinimas.

5.2. Korupcijos prielaidų išaiškinimas ir šalinimas, nes programa pagrįsta korupcijos prevencijos principais, bendradarbiavimu su visuomene, jos švietimu ir parama bei teisės pažeidimų tyrimu.

5.3. Veiksmingos korupcijos prevencijos VŠĮ Jonavos ligoninė siekimas.

5.4. Neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimas.

5.5. Visokeriopai ginti visuotinai pripažįstamas žmogaus, kaip paciento, teises ir laisves, sveikatos sistemos darbuotojų teises bei laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos.

II. KORUPCIJOS VŠĮ JONAVOS LIGONINĖ PRIELAUDŲ ANALIZĖ

6. Bendrosios korupcijos prielaidos:

6.1. socialinės (nepakankamas sveikatos sistemos darbuotojų atlyginimas ir pan.);

6.2. teisinės (teisės aktų netobulumas, dažnas jų keitimas bei kolizijos; reglamentų stoka; nepakankama atsakomybė už padarytus pažeidimus; kontrolės sistemų, teisinių procedūrų ir priemonių);

6.3. institucinės (motyvacinės karjeros sistemos nebuvimas, nepakankamai išplėtotas vidaus ir išorės auditas; nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas, nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais; trūksta viešumo);

6.4. struktūrinės (sveikatos sistemos struktūros sudėtingumas ir trūkumai; nepakankamos veiklos apskaitos ir kontrolės sistemos; nepakankamas aprūpinimo informacinėmis technologijomis lygis ir pan.);

6.5. visuomenės pilietiškumo stokos (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštaravimas; nesipriešinimas korumpuotiems valstybės tarnautojams bei sveikatos sistemos darbuotojams; piliečių pasyvumas antikorpucinei veiklai);

6.6. išorinių veiksnių: (pacientų pasyvumas antikorpucinei veiklai).

7. Specifinės prielaidos sveikatos sistemoje (vienpusė ar nepakankama informacija sveikatos priežiūros įstaigose apie teikiamas nemokamas ir mokamas sveikatos priežiūros paslaugas, apie pacientų teises ir galimybes ir t.t.).

III. GALIMOS KORUPCIJOS VŠĮ JONAVOS LIGONINĖ PASEKMĖS

8. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti VŠĮ Jonavos ligoninė funkcionavimą, dėl ko gali:

8.1. sumažėti VŠĮ Jonavos ligoninė veiksmingumas, pablogėti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybė;

8.2. atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina pasitikėjimą sveikatos apsaugos priežiūra;

8.3. sumažėti pacientų pasitikėjimas sveikatos priežiūros įstaigomis;

8.4. pablogėti viešojo administravimo kokybė.

9. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo galimybes, galima numatyti veiksmingas korupcijos prevencijos programos poveikio priemones.

IV. APLINKOS ANALIZĖ

10. VŠĮ Jonavos ligoninė vykdomos funkcijos yra priskiriamos prie veiklos sričių, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas.

11. Atlikus korupcijos tikimybės vertinimą VŠĮ Jonavos ligoninė galima išskirti veiklos sritis ir funkcijas bei subjektus kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė (lentelė).

1 lentelė

Eil. Nr.	Veiklos funkcijos, sritys, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas	Įstaigos padaliniai, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas
1.	Kompensuojamųjų vaistų receptų išrašymas	konsultacinė poliklinika
2.	Paciento patekimas pas specialistą	konsultacinė poliklinika, stacionaro skyriai
3.	Viešieji pirkimai	Viešųjų pirkimų komisija

V. KORUPCIJOS PREVENCIJA

13. Korupcijos prevencija VŠĮ Jonavos ligoninė – galimos korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

14. Svarbiausi bendrieji korupcijos prevencijos VŠĮ Jonavos ligoninė programos uždaviniai:

14.1. vykdyti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymą;

14.2. nustatyti ir šalinti korupcijos prielaidas:

14.2.1. vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę VŠĮ Jonavos ligoninė parengti motyvuotą išvadą;

14.2.2. nustatčius korupcijos prielaidas, imtis priemonių joms pašalinti;

14.3. užtikrinti sveikatos sistemos veiklą reglamentuojančių teisės aktų vykdymą:

14.3.1. teikti pasiūlymus dėl teisės aktų tobulinimo;

14.3.2. kasmet analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.) ir esant reikalui parengti pasiūlymus dėl sveikatos priežiūros veiklos tobulinimo;

- 14.3.3. pateikti pasiūlymus dėl teisės aktų projektų tobulinimo;
- 14.3.4. teikti pasiūlymus dėl parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimų ir papildymų;
- 14.4. užtikrinti skaidrų ES struktūrinių fondų sveikatos sistemoje administravimą ir pagal kompetenciją prižiūrėti, kad būtų tinkamai naudojamos ES biudžeto lėšos;
- 14.5. parengti korupcijos prevencijos priemones;
- 14.6. teikti informaciją valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams apie valstybės darbuotojus, kurie patraukti administracinėn ar drausminėn atsakomybėn už sunkius tarnybinius nusizengimus, susijusius su Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų pažeidimu, padarytus siekiant gauti neteisėtų pajamų ar privilegijų sau ar kitiems asmenims;
- 14.7. rinkti informaciją apie išaiškintus korupcinius nusikaltimus įstaigoje;
- 14.8. teikti pasiūlymus sveikatos apsaugos ministrui, Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžioms įstaigoms, valstybės ir savivaldybių pavaldumo įstaigoms, sudariusioms sveikatos priežiūros paslaugų teikimo draudžiamiesiems privalomuoju sveikatos draudimu sutartis, dėl korupcijos prevencijos ir kontrolės įstaigos veiklos srityje. Teikti informaciją apie įtariamus korupcijos atvejus;
- 14.9. skatinti glaudesnę ir aktyvesnę bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms;
- 14.10. didinti darbuotojų atsakomybę ir atskaitomybę.
- 14.11. bendradarbiauti su Specialiųjų tyrimų tarnyba
15. Specifiniai korupcijos prevencijos uždaviniai:
 - 15.1. sukurti skaidrią ir prieinamą sveikatos priežiūros VŠĮ Jonavos ligoninė sistemą;
 - 15.2. užtikrinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo draudžiamiesiems privalomuoju sveikatos draudimu skaidrumą;
 - 15.3. užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;
 - 15.4. teikti pasiūlymus tobulinant paslaugų apmokėjimo ir kainų skaičiavimo metodiką;
 - 15.5. užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir ekonominio veiksmingumo kontrolę;
 - 15.6. teikti pasiūlymus, tobulinant sveikatos draudimo sistemas;
 - 15.7. užtikrinti korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje priemonių taikymą ir tinkamą šios programos priemonių įgyvendinimo administravimą bei kontrolę.
16. Atsižvelgiant į LR SAM ministro įsakymo Nr. V-1433 „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 metų programos patvirtinimo“ bei „Šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 metų programos įgyvendinimo priemonių plano“ numatytus uždavinius - VŠĮ Jonavos ligoninėje nustatomi sekantys uždaviniai:
 - 16.1. Parengti (patikslinti) ir patvirtinti įstaigos Korupcijos prevencijos 2015-2019 m. programą ir jos įgyvendinimo 2015–2019 m. priemonių planą.
 - 16.2. Sveikatos apsaugos ministerijos Korupcijos prevencijos skyriui bei Jonavos rajono savivaldybės administracijos atsakingiems darbuotojams pateikti patvirtintos (patikslintos) įstaigos Korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo 2015–2019 m. priemonių plano kopijas bei informaciją apie asmenį (-is), paskirtą (-us) vykdyti įstaigoje korupcijos prevenciją ir kontrolę.
 - 16.3. Įstaigos interneto svetainėje skelbti įstaigos Korupcijos prevencijos programą, įgyvendinimo 2015–2019 m. priemonių planą bei asmens (-ų), atsakingo (-ų) už korupcijos prevenciją, ir kontrolę, duomenis bei kontaktus.
 - 16.4. Visose įstaigos informacijos skelbimo vietose bei interneto svetainėje skelbti informaciją apie atsakomybę už korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus ir kur turi kreiptis asmuo, susidūręs su korupcinio pobūdžio veika, nurodant „Pasitikėjimo telefono“ numerį, kuriuo asmenys anonimiškai gali pranešti apie SAM, jai pavaldžių įstaigų darbuotojų galimus korupcinius pažeidimus.
 - 16.5. Įstaigos interneto svetainės puslapiuose, skirtuose korupcijos prevencijai, skelbti ataskaitą apie įstaigos Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymą.
 - 16.6. Įstaigos interneto svetainėje skelbti informaciją apie sveikatos sistemos įstaigos darbuotojams pareikštus įtarimus padarius korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas.
 - 16.7. Įstaigos interneto svetainėse skelbti informaciją apie asmenis, dirbančius sveikatos sistemos įstaigose ir pripažintus padarius korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas.
 - 16.8. Lietuvos gydytojo profesinės etikos kodekso paskelbimas interneto svetainėje.
 - 16.9. Lietuvos Respublikos SAM 2014 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. V-773 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų, susidūrusių su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, elgesio taisyklių patvirtinimo“ paskelbimas įstaigos internetinėje svetainėje.

16.10. Lipdukų, sulaikančių pacientus nuo neoficialių mokėjimų platinimas gydytojų specialistų darbo vietose.

16.11. Informacijos apie: 1) atsakomybę už korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, 2) kur pacientui kreiptis, susidūręs su korupcinio pobūdžio veikla, 3) SAM „pasitikėjimo telefonas“ (+37080066004), 4) STT „karštoji linija“ telefonas (+37052663333), 5) SAM elektroninis paštas (korupcija@sam.lt), 5) STT elektroninis paštas (pranesk@stt.lt).

16.12. Paskaitų apie korupcijos situaciją bei prevencinių priemonių taikymo būtinybę, siekiant sukurti antikorupcinę aplinką perskatymas gydytojų rytinių pasitarimų metu.

VI. VISUOMENĖS ĮTRAUKIMAS Į KORUPCIJOS PREVENCIJOS SVEIKATOS SISTEMOJE PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

17. Norint į Korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programą įtraukti visuomenę, siektina:

17.1. skatinti glaudesnę ir aktyvesnę darbuotojų bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms, kad valstybės tarnautojai ir kiti darbuotojai neturėtų galimybių atstovauti tik kokios nors interesų grupės interesams;

17.2. įgyvendinant klausimus, susijusius su korupcijos prevencija, aptarti su Jonavos rajono visuomeninių organizacijų, savivaldybių pavaldumo sveikatos priežiūros įstaigų profesinių sąjungų, pacientų organizacijų, gydytojų asociacijų ir kt. atstovais išskylančias problemas ir trūkumus, siekiant rasti sprendimo būdus ir įgyvendinti juos bendromis jėgomis;

17.3. ugdyti antikorupcinę kultūrą (visuomenės ir tarp jų sveikatos sistemos darbuotojų antikorupcinis švietimas, valstybės tarnautojų ir sveikatos priežiūros bei farmacijos specialistų savimonės ugdymas bei visuomenės nepakantumo korupcijai skatinimas).

17.4. skatinti sveikatos sistemos darbuotojus bei kitus šalies gyventojus pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimus juos daryti) teikiant sveikatos priežiūros paslaugas. Sudaryti sąlygas telefonu, internetu, anonimiškai pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimą juos daryti). Analizuoti surinktą informaciją iš gyventojų ir teikti pasiūlymus dėl galiojančių teisės aktų tobulinimo, keitimo. Informuoti sveikatos apsaugos ministrą, Specialiųjų tyrimų tarnybą, sveikatos priežiūros įstaigų vadovą apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;

17.5. visuomenės anketinės apklausos arba kitais būdais reguliariai vertinti Korupcijos prevencijos programos veiksmingumą.

VII. KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

18. Siekiant veiksmingo korupcinių teisės pažeidimų tyrimo, būtina:

18.1. sudaryti sąlygas darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti Sveikatos apsaugos ministerijai ar VšĮ Jonavos ligoninė vadovybei savo įtarimus dėl galimos personalo korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

18.2. reguliariai tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos. Išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti savo kompetencijos tyrimus;

18.3. išaiškinus ar pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą bei esant įtarimui dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, nustatyta tvarka informuoti įstaigos vadovą (sveikatos sistemos įstaigos vadovą) ir bei ikiteisminio tyrimo institucijas;

18.4. nuolat bendradarbiauti su korupcinius nusikaltimus tiriančia valstybės institucijomis.

VIII. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

19. Korupcijos prevencijos programos VšĮ Jonavos ligoninė uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos priemonių vykdymo planas, kuris nustato uždavinius, tikslus, priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

20. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo sveikatos sistemoje kontrolę, metodinės pagalbos teikimą korupcijos prevencijos klausimais vykdo Sveikatos apsaugos ministerijos Ekonominės veiklos kontrolės skyrius pagal sveikatos apsaugos ministro patvirtintą veiklos planą.

21. Kartą per pusmetį VšĮ Jonavos ligoninė Direktorius pavaduotojas teisei ir kokybei pateikia informaciją VšĮ Jonavos ligoninė Direktoriui apie korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programos priemonių vykdymo eigą.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Korupcinė situacija vertinama ir korupcijos prevencijos programos nuostatos bei jos vykdymo priemonių planas peržiūrimi kas dveji metai.

24. Korupcijos prevencijos programa, jei reikia, gali būti papildoma ir dažniau.

Direktoriaus pavaduotojas teisei ir kokybei

Gediminas Ramanauskas